

6. POZEMKOVÉ ÚPRAVY

Je jasné, že zásadní význam pro obnovu a rozvoj venkova v současnosti má právě obnova normálních vztahů k půdě a pozemkovému majetku. Bez uspořádaných práv k půdě a bez identifikace konkrétního pozemkového vlastnictví, na něž se váží práva a povinnosti vlastníků půdy, je nemyslitelný úspěšný rozvoj venkova. Pozemkové úpravy jsou ze zákona zahajovány tam, kde si minimálně nadpoloviční většina vlastníků uvědomí potřebu náprav takového charakteru, aby výkon vlastnického práva mohl být vykonáván plně a racionálně, přirozeně s ohledem na krajinné prostředí a jeho ekologickou stabilitu a šetrně k půdě samé.

Dnešní doba je počátkem nového období pozemkových úprav. Do popředí se stále více dostávají otázky trvale udržitelného rozvoje, stoupá zájem o obnovu ekologické rovnováhy, o poznání a obnovu ekologické rovnováhy, o poznání a obnovu kulturních hodnot venkova. Tuto tendenci odráží rostoucí zájem o komplexní pozemkové úpravy. Jejich cílem je dle zákona č. 284/1991 Sb. vedle nového uspořádání půdní držby a vlastnických práv i vytvoření podmínek k racionálnímu hospodaření, k ochraně a zúrodnění půdního fondu, ke zvelebení krajiny a zvýšení její ekologické stability.

V zahraničí jsou pozemkové úpravy chápány ještě v širším pojetí, tedy jako nástroj překonání stávajících problémů celého venkovského prostoru. U našich nejbližších sousedů v SRN a Rakousku jsou připravovány jako komplexně pojaté programy k obnově a rozvoji venkova, propojující ekonomickou, ekologickou a sociální stránku problému.

Pozemkové úpravy, díky svým legislativním, organizačním a finančním nástrojům, mohou v našich podmínkách plnit zásadní úlohu při plánování a realizaci krajinářských úprav, při optimalizaci využívání krajiny a obecně při prosazování cílů ochrany a tvorby životního prostředí. Právě v rámci pozemkových úprav je nejlépe možno stanovit konkrétní opatření pro ochranu a tvorbu volné krajiny, lokalizovat je na konkrétních parcelách a vybavit je nezbytnou právní závazností. Z hlediska ochrany a rozvoje přírodních zdrojů se tedy jeví prostorová a funkční optimalizace pozemků, tedy nové uspořádání a nový způsob využití půdy resp. celé krajiny řešeného území jako hlavní úkol komplexních pozemkových úprav.

Proces pozemkových úprav chápe půdu nejen jako prostředek k zemědělské produkci, ale i jako neobnovitelný přírodní zdroj. V návrhu pozemkových úprav se promítají jak zájmy vlastníků, tak zájmy veřejné, podchycené v konkrétních zákonech.

Nezbytnost pozemkových úprav se dotýká i rozvojové politiky obcí. V zájmovém regionu budou nezbytné pro zahájení revitalizací obcí. Pozemková úprava v takovém případě bude záležitostí velmi komplikovanou a tím i náklady na revitalizaci obcí budou závislé od úspěšnosti a míry komplikovanosti postupu pozemkové úpravy.